

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. I., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanej **Ing. J.**, bývajúcej v K., zastúpenej I., Š., za ktorú koná advokát a konateľ JUDr. M., **o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 10 C 950/1999, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 14. mája 2013 sp. zn. 6 Co 55/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 19. augusta 2011 č.k. 10 C 950/1999-503 v spojení s opravným uznesením z 15. novembra 2011 č.k. 10 C 950/1999-530 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“) tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu, z vecí patriacich do BSM prikázal veci označené vo výroku rozsudku pod bodom 1/ až 19/ v celkovej hodnote 2 781,65 Eur. Do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal veci označené vo výroku rozsudku pod bodom 1/ až 46/ v celkovej hodnote 314.477,93 Eur. Žalovanej uložil povinnosť z titulu vypořiadania BSM zaplatiť žalobcovi 155 848,14 Eur, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej titulom dlhu z pôžičky 71 864,83 Eur, a to každý v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Účastníkom konania uložil povinnosť zaplatiť štátu trovy konania, každý po 531,76 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a spoločne a nerozdielne

súdny poplatok za konanie 1 659,70 Eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, všetko na účet Okresného súdu Košice I. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Takto rozhodol, keď na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že celková hodnota BSM predstavuje 317 259,58 Eur (zostatková hodnota vecí určených do vlastníctva žalobcu 2 781,65 Eur + zostatková hodnota hnuteľných vecí určených do vlastníctva žalovanej vo výške 5 977,93 Eur + trhovú cenu rodinného domu 245 000 Eur + trhovú cenu členského podielu v SBD 3 500 Eur). Do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal hnuteľné veci v zostatkovej hodnote 2 781,65 Eur, do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal nehnuteľnosti v hodnote 245 000 Eur + trhovú cenu členského podielu v SBD v hodnote 63 500 Eur a hnuteľné veci spolu vo výške 314 477,93 Eur. Z titulu finančného vyrovnanía zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi 155 848,14 Eur, ku ktorej súd prvého stupňa dospel tak, že masa BSM tvorí $317\,259,58 \text{ Eur} : 2 = 158\,629,79 \text{ Eur}$, čo je výška podielu žalobcu aj žalovanej na mase BSM, z ktorej treba odrátať 2 781,65 Eur, čo tvorí hodnota hnuteľných vecí určených do vlastníctva žalobcovi, po ktorej je výška finančného vyrovnanía 155 848,14 Eur. Po zohľadnení tej skutočnosti, že žalovaná po zániku BSM účastníkov konania splatila celkom dlh 143 729,69 Eur a po ustálení, že podiel žalobcu na tomto dlhu je vo výške 71 864,83 Eur, zaviazal žalobcu na zaplatenie 71 864,83 Eur žalovanej titulom jeho podielu na tejto pôžičke. Žalovanej uložil povinnosť titulom vyrovnanía BSM účastníkov zaplatiť žalobcovi 155 848,14 Eur. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p. O povinnosti účastníkov konania zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 7 ods. 7, § 17 ods. 1 a § 18c ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. O trovách účastníkov konania rozhodol podľa § 150 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu a žalovanej uznesením zo 14. mája 2013 sp. zn. 6 Co 55/2012 rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Takto rozhodol, keď mal za to, že rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom prvého stupňa k takej vade konania, na ktorú odvolací súd v zmysle § 212 ods. 3 O.s.p. prihliada z úradnej povinnosti. Táto vada je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Odvolaním napadnutý rozsudok nemá všetky náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. a zároveň je naplnený aj odvolací dôvod § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. lebo súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci a jeho závery takto nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, v dôsledku čoho

je jeho rozhodnutie predčasné. V dôvodoch svojho rozhodnutia potom konkretizoval pochybenia súdu prvého stupňa v súvislosti so zisťovaním zostatkovej hodnoty jednotlivých vecí patriacich do BSM, nenáležité vyporiadanie sa s námietkami účastníkov konania ohľadne tvrdenej pôžičky 172 608,38 Eur, či nevyporiadanie sa s námietkami žalovanej ohľadne hodnoty rodinného domu a členských práv k bytu a pod., a to najmä v nadväznosti na absenciu úvah súdu prvého stupňa a tiež skutkových zistení v dôvodoch jeho rozhodnutia. Odvolací súd naznačil, akým smerom sa má dokazovanie uberať. Z doteraz vykonaného dokazovania nemal odvolací súd za to, že by v prejednáwanej veci bol dôvod na odchylné hodnotenie podielov účastníkov. Odvolací súd uzavrel, že až po doplnení dokazovania ním v naznačenom smere bude možné opätovne rozhodnúť, pri zdôraznení, aby súd prvého stupňa svoje úvahy a právne závery, ktorými sa riadil vysvetlil v odôvodnení tak, aby toto bolo preskúmateľné.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. t.j., že postupom súdu jej bola odňatá možnosť pred súdom konať, a to v súvislosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, majúcim za následok porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Podstatnú časť dovolania venovala svojim tvrdeniam prezentovanými v priebehu konania ohľadne možnosti určiť podiely účastníkov disparitným spôsobom. Poukázala na ňou predkladané dôkazy ohľadne tyranizovania rodiny žalobcom a súdom oboch stupňov vyčítala, že tieto dôkazy v žiadnom smere (v pozitívnom, či negatívnom) nevyhodnotili a z vykonaného dokazovania neboli urobené žiadne závery, ale napriek tomu, bez bližšieho zdôvodnenia odvolací súd nevidí dôvody pre uplatnenie disparity. Ďalšia časť dovolania bola zameraná na riešenie otázky pôžičiek, pri tvrdení žalovanej, že označené pôžičky boli spoločným dlhom účastníkov, pri ich použití na nadobudnutie spoločného majetku. Žiadala uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Žalobca sa na odvolanie žalovanej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutie z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol o veci postúpenia návrhu Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Citované ustanovenie je v znení účinnom do 31. decembra 2014.

V predmetnej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Takéto uznesenie nevykazuje znaky niektorého z uvedených uznesení, a preto prípustnosť dovolania z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nemožno vyvodiť. Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania prichádzala do úvahy len v prípade výskytu niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p.

S prihliadnutím na § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúci dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo

už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Žalovaná vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala a ich existencia v dovolacom konaní nevyšla najavo. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto zaoberal namietanou vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (napr. oprávnenie byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Žalovaná v dovolaní tvrdí, že k odňatiu jej možnosti konať pred súdom došlo tým, že odvolací súd v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

Odvolací súd správne vzhľadom na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia nespĺňalo, rozhodnutie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd však vo svojom rozhodnutí v súlade s § 157 ods. 2, § 167 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozviedol dôvody, ktoré ho k uvedenému procesnému postupu

viedli. Tieto dôvody sú zrozumiteľné a preskúmateľné, keď dôvodne uzavrel, že odôvodnenie rozsudku okresného súdu nemá zákonom predpísané náležitosti a tiež, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí a jeho závery nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Zaujal názor na ďalší procesný postup v konaní, t.j. naznačil, ktorým smerom treba viesť dokazovanie, aby mohol súd vo veci opätovne rozhodnúť. Odvolací súd, ako to vyplýva z dôvodov jeho rozhodnutia, nedôvodnosť disparity podielov hodnotil z pohľadu len z dovtedy vykonaného dokazovania.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia a tak konanie pred odvolacím súdom nie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Treba zdôrazniť, že samotná povaha zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu o zrušení rozsudku súdu prvého stupňa a vrátení vecí tomuto súdu na ďalšie konanie otvára účastníkovi konania možnosť v pokračujúcom konaní uplatniť všetky svoje procesné práva, vrátane práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p. mimoriadny opravný prostriedok žalovanej odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalobcovi, ktorému by podľa výsledku konania vzniklo právo na náhradu trov tohto konania, žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2015

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová